

land, men for en stor kreds af europæiske NATO-allierede.

Ideelt set bør udformningen af en indsats for at forhindre trusler fra alle typer af masseødelæggelsesvåben og spredning af disse jo være et fælles anliggende for alle civiliserede lande, som ekspræsident Clinton udtrykte det i sin tale her på Det Ny Teater i København for få uger siden.

Og det er jo også vitterligt, at når vi snakker om masseødelæggelsesvåben og spredning af masseødelæggelsesvåben, er interkontinentale missiler kun en del af billedet og måske ikke den mest sandsynlige anvendte trussel. Der er bakteriologiske og kemiske våben; der er risikoen for at få dem fremført i små plasticposer gennem tolden og bragt ind på området hos dem, man vil true. Derfor er det her tema om at forhindre udbredelse og trusler fra masseødelæggelsesvåben jo langt bredere end diskussionen om misilforsvar.

Der ligger i forespørgslen en særlig henvisning til Grønland, og lad mig derfor afslutningsvis i denne omgang understrege, at regeringen fortsat lægger utrolig vægt på at holde både Folketinget, hjemmestyret og Landstinget i Grønland løbende orienteret om de overvejelser fra amerikansk side, vi bliver indviet i.

Der er i den forbindelse tale om en løbende dansk-grønlandsk dialog. Vi har været enige om, hvordan vi skulle gribe det an mellem landsstyreformanden og regeringen. Det er helt nødvendigt og naturligt, at det også er sådan i fortsættelsen, og generelt er det regeringens og det grønlandske hjemmestyres fælles ønske at styrke mulighederne for at inddrage Grønland i de udenrigspolitiske spørgsmål, der er af særlig relevans for Grønland.

Samtidig vil regeringen selvsagt fortsat rådføre sig med Folketinget og Det Udenrigspolitiske Nævn i sagen ud fra de grundlæggende synspunkter, jeg her har redegjort for.

Forhandling

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg siger tak for besvarelsen. Den var vel på mange måder udtryk for, hvad jeg tror, den danske regering sammen med mange andre europæiske regeringer mener. Man er dybt skeptisk over for det her projekt, man erkender, at der ikke er store sikkerhedspolitiske gevinster, hverken for USA eller for verden som helhed, ved at USA går i gang med det her projekt, men man

tør ikke rigtig melde ud, man balancerer stadig væk, man har nogle andre hensyn, man skal tage, og så bruger man det argument endnu en gang, at der ikke er kommet nogen formel henvendelse fra den amerikanske regering.

Nej, men det bliver diskuteret bredt andre steder end i Danmark. Og jeg synes, at vi ligesom i andre lande bør kunne gå ind og tage stilling til det her, for det er jo ikke bare et spørgsmål om en formel henvendelse. Det er jo også et mere overordnet spørgsmål om hele ABM-traktaten, et spørgsmål om, hvorvidt vi skal have en international orden; der bygger på anarki, bygger på, at amerikanerne gør, hvad de vil, eller hvorvidt man skal have en verden, der bygger på internationale aftaler og lov og orden.

Det er et af de helt, helt grundlæggende spørgsmål. Derfor kunne jeg godt have ønsket mig en langt mere klar holdning fra regeringen omkring ABM-traktaten – en klar holdning, der siger, ligesom den tyske regering har sagt, som Joschka Fischer sagde, at ABM-traktaten er en grundlæggende forudsætning for, at vi kan fastholde en international stabilitet. Den melding fik jeg ikke fra ministeren, ikke klart i hvert fald, og det kunne jeg have ønsket mig.

Det, vi jo ser i øjeblikket, er, at USA er ved at skifte deres atomdoktrin om afskrækkelsesstrategi ud med en strategi ikke om nedrustning, men med en strategi, hvor USA har den totale dominans militært set. Hvad bliver konsekvensen af det? Det bliver jo, at andre stater vil opfatte det som en trussel imod dem, og at man derved kommer til at bidrage til en rustningsspiral. Denne tanke om usærlighed, som USA jo har, er et af de farligste udviklingstræk i den nuværende udvikling, og det er vi nødt til at have en holdning til.

Jeg er fuldstændig enig med ministeren i, at det er Kina, der er hovedproblemet her. Meget fokus har været på Rusland i de seneste dage, og det er også et problem, og det ved vi godt det er. Men det er jo lige så meget et spørgsmål om, hvordan kineserne reagerer. Vil de reagere med yderligere oprustning med en kædereaktion til følge, hvor Indien går med, hvor Pakistan går med, således at man i et af de farligste områder, Indien-Pakistan, får en oprustning med atomvåben, hvor en konflikt kan sprede sig til resten af verden, eller får vi det, som John Steinbruner sagde på vores høring i sidste uge, en militarisering af det ydre rum, hvor konflikten ryger derud? Det er igen en konsekvens af den amerikan-